

‘We willen elk kind warm onthalen, met alles wat hij of zij heeft meegemaakt.’

De Taalschool is een onderdeel van de Burgemeester de Vlugschool, speciaal voor nieuwkomersleerlingen. Het bestaat uit vier groepen, waarvan één kleutergroep. De ib'er Kiren Baig vertelt meer. Wat doen de leerlingen op de Taalschool? Hoe ging dat in de lockdown? Met welke uitdagingen heeft zij als ib'er te maken? ‘Met de doelgroep nieuwkomers is ib'er zijn een hele nieuwe wereld.’

Door Danielle Drenthen

OVER KIREN

‘Vanaf 2004 stond ik voor de groep op verschillende scholen, met name in de bovenbouw. In 2012 startte ik als leerkracht op de Burgemeester de Vlucht. Ik wilde kijken naar wat nog meer mogelijk was voor mij, hoe ik me nog verder kon ontwikkelen. Ik koos voor de IB Master SEN opleiding. In die tijd werden op onze school de eerste taalklassen geopend. Dat vond ik interessant! Ik was klaar voor een nieuwe uitdaging. Onder aanmoediging van de toenmalige directeur werd ik in 2018 ib'er op de Taalschool. Dat startte met vier groepen, opgezet door een externe ib'er. Zij heeft mij hier wegwijs gemaakt. Na mijn zwangerschapsverlof kwam ik in 2019 terug, voor mijn eerste échte jaar als ib'er op de Taalschool. Vrij snel daarna kwam het Covid-9 virus. Ik werd meteen op de proef gesteld.’

Wat voor kinderen komen er naar de Taalschool?

‘De grootste groep van de leerlingen komt vanwege familiehereniging via het Asielzoekerscentrum (AZC) naar Nederland. Dat betekent dat een ouder, broer of zus uit het land van herkomst is gevlucht, de tocht heeft overleefd en asiel heeft aangevraagd. Vaak hebben zij hun familie een aantal jaren niet gezien. De andere groep kiest ervoor om naar Nederland te komen vanwege familie- of werkomstandigheden.

Dat noemen wij ‘reguliere’ nieuwkomers. Daarvan heeft een ouder al eerder in Nederland geleefd. Zij zijn naar het buitenland gegaan en besloten weer terug te komen naar Nederland. Of de ouders hebben een paspoort binnen de EU, hebben hier werk gevonden laten nu het gezin overkomen.’

Hoe komen de leerlingen dan bij jullie terecht?

‘De kinderen komen bij ons

terecht via het ‘Centraal meldpunt nieuwkomers’ van het ABC en vanuit het AZC. Ook komen ouders zelf op school langs om hun kind in te schrijven. Samen met onze administratief medewerker houd ik een intakegesprek. We vragen door, ook naar trauma's. De ene persoon is daar opener over dan de ander.

Na de intake plaatsen we de kinderen in groepen. De groepen delen we grotendeels in op leeftijd en verder op niveau. Voor zover

dat kan, natuurlijk. Het niveau kunnen we namelijk niet altijd goed inschatten. Dat betekent dat wij soms een leerling in een andere groep plaatsen. Daarom is het fijn dat wij vier groepen hebben.'

Wat maakt het lastig het niveau van een nieuwkomer in te schatten?

'In Bulgarije gaan kinderen bijvoorbeeld pas als ze 7 jaar zijn naar school. Wat ze voor die tijd doen verschilt. Als ze in een grote stad wonen, gaan ze soms naar een crèche of voorschool. De meeste gezinnen waarvan de kinderen bij ons op school zitten, woonden in dorpen. De kinderen daar worden vaak opgevangen door grootouders of familie.

Ook duren de oorlogen langer. Mensen verblijven langer in kampen. We hebben hierdoor vaker te maken met kinderen van 10 of 11 jaar die misschien maar één of twee jaar scholing in hun eigen land hebben meegemaakt. En dat in oorlogstijd. Sommigen zitten

langer dan drie jaar in verschillende kampen.

Er zijn twee vluchtroutes die vaak gebruikt worden. Eén is via Turkije. Gezinnen maken dan de overtocht naar Griekenland, met alle gevaren die daarbij horen. Zij zitten dan nog zo'n twee tot drie jaar in een vluchtelingenkamp in Griekenland. De andere route is via Noord-Afrika. Door de Sahara, waar ze vaak te maken hebben met mensensmokkelaars. Mensen komen met bootjes vanuit Libië en Tunesië richting Italië.'

En via het AZC komt zo'n leerling dan bij jullie terecht. Hoe gaat dat verder?

'Voor asielzoekerskinderen worden wij standaard de stamschool. Ongeveer 60% (dit verschilt per jaar) verhuist binnen een half jaar elders. Een aantal stroomt door binnen de gemeente Amsterdam. Het kind gaat na een jaar nieuwkomersonderwijs door naar onze reguliere afdeling in school,

'Hij kreeg daar klassikaal frontaal les met 50 andere kinderen, een krijtbordje en de meester die naast de boom in de schaduw staat.'

of naar een reguliere basisschool elders in de stad.'

Stroomt een leerling altijd uit naar een andere school?

'Ja. Op de Taalschool zit een leerling een jaar, of maximaal 1,5 jaar als we dit verlengen. Een deel van de gezinnen krijgt een woning toegewezen in de buurt; dan blijven wij de stamschool. Dat bekijken we per leerling. Sommige leerlingen komen hier als ze 11 jaar zijn. Die kun je dan moeilijk direct plaatsen op een reguliere school. Soms heb je te maken met analfabeten, die op het niveau van een leerling uit groep 4/5 zitten. Dat is een uitdaging. Dit jaar stromen waarschijnlijk vijf kinderen uit naar het VO. We houden hun ontwikkeling heel goed in de gaten, ook met de ouders.'

Wat doen leerlingen bijvoorbeeld op de Taalschool? Wat zijn voor deze doelgroep de mogelijkheden?

'Behalve dat we de Nederlandse taal aanleren doen de leerlingen zoveel mogelijk mee met het creatieve- en sportprogramma van onze reguliere afdeling.'

We werken nu bijvoorbeeld met IMC on Tour. Daar ben ik heel blij mee. Dat is een soort weekendschool, speciaal voor nieuwkomers. Doordeweeks komen zij na schooltijd bij ons op school. Zij doen het echt fantastisch. Ze brengen de leerlingen vanuit een beroepsperspectief en op een creatieve manier iets bij. Het ging bijvoorbeeld eens over het onderwerp architectuur. We zitten hier in Westelijke Tuinsteden, Geuzenveld Slotermeer. Bekend van architect Van Eesteren. De kinderen gingen in de wijk gebouwen bekijken en knutselden deze na. Ze zijn naar het Van Eesteren museum geweest én een architect kwam op school iets vertellen over zijn beroep. Ze zijn echt bezig om de kinderen mee te krijgen in de maatschappij.'

Hoe was de eerste lockdown voor jullie?

'Onze eerste prioriteit was om alle kinderen in beeld te krijgen. We hebben natuurlijk veel leerlingen vanuit het AZC. Zodra zij een eigen woning krijgen toegewezen,

verhuizen ze vaak binnen een week of twee. We hadden net gehoord dat er een aantal gezinnen aan het verhuizen was – naar Almere, Amsterdam Noord, Buitenveldert – en diezelfde week nog intakegesprekken op hun nieuwe school zouden hebben. We hebben er toen voor gekozen om tóch iedereen die nog in ons leerlingvolgsysteem ingeschreven stond te benaderen en ervoor te zorgen dat ze bij ons in beeld waren.'

En? Lukte het om ze in beeld te krijgen?

'We hebben ze uiteindelijk allemaal weten op te trommelen. Voor iedere leerling maakten we een lespakket. Meteen keken we hoe we het best contact konden houden met de leerlingen. Twee en soms drie keer in de week belden we naar huis. Ook deden we video-opdrachten; lang leve Google Meets. Ik heb er veel respect voor hoe de leerkrachten dat voor elkaar hebben gekregen.'

Met de een was het contact leggen wat makkelijker dan met de andere. We hebben te maken met kinderen

en ouders die zo'n acht of negen verschillende talen spreken. Tigrinya (Eritrees), Turks, Arabisch, Pastu of Beloetsji... Ik spreek veel talen, maar helaas zéker niet allemaal. We komen in ons team gelukkig heel ver, ook met handen en voeten.'

Waar lag de grootste uitdaging?

'Het regelen van devices was een uitdaging. Sommige ouders zijn analfabeet, dus de kans is dan groot dat dat ze ook digibeet zijn. Ouders bleken inderdaad moeite te hebben met het digitale gedeelte. Leerkrachten hebben soms tot vier keer met ouders op afstand uitgelegd hoe ze moesten inloggen en wat ze moesten doen. Ook met tolken erbij. Sommige gezinnen waren net verhuisd. Die hebben we geholpen met het laten installeren van een internetverbinding. Er is heel hard gewerkt.

We zijn nu ook wat meer voorbereid. We gaan workshops geven aan de kinderen om met een laptop om te gaan. Dat is ons doel voor dit jaar. Bij de tweede lockdown was de Taalschool overigens open. Dat vonden wij erg fijn. Wij draaien sinds de kerstvakantie 'gewoon' hele dagen. Terugkijkend ben ik trots en zeer tevreden. Met deze doelgroep en de beperkte mogelijkheden die we hadden hebben we toch lessen kunnen geven. En ons eerste doel behaald: weten dat de kinderen oké zijn. Dat de gezinnen oké zijn.'

Wat is er als ib'er bijzonder aan het werken met nieuwkomers?

'Met de doelgroep nieuwkomers is ib'er zijn echt een hele nieuwe wereld. Je krijgt tijdens een opleiding wel handvatten mee, via modules. Maar in de praktijk gaat dit uiteraard anders. Ik heb te maken met een heel breed netwerk. We maken

natuurlijk onderscheid tussen 'reguliere' nieuwkomers en kinderen uit het AZC. Dus ik neem deel aan twee zorgbreedteoverleggen. Ik werk met twee OKA's – de één gekoppeld aan de Vlugschool, de ander aan het AZC. Ik ben trots op wat ik met hen heb opgebouwd. Elke zes weken hebben we ZBO, we hebben intensief mailcontact en bellen elkaar regelmatig. Ook heb ik overleg met de ib'er en directie van het reguliere deel van de Burgemeester de Vlugschool. We werken goed samen, spreken elkaar minimaal eens in de drie weken en zorgen ervoor dat we op de hoogte zijn. Met andere Amsterdamse scholen die nieuwkomers opvangen, zoals de Louis Bouwmeester en de Elout, hebben we een netwerk. We onderhouden goed contact. Ik moet mijn agenda heel goed in de gaten houden.'

Wat haal jij uit jouw contact met je netwerk, met andere nieuwkomersscholen?

'Iedere school doet het op zijn eigen manier. Dat zie ik ook terug tijdens de netwerkoverleggen. In iedere wijk heb je andere type nieuwkomers. Expats, vluchtelingen... Binnen de 'reguliere' nieuwkomers zijn er veel verschillen. En Amsterdam wijkt weer af van andere gemeentes. Ik ben ook aangesloten bij LOWAN. Zij zorgen voor ondersteuning in nieuwkomersonderwijs. In hun landelijke ib-netwerken is het heel interessant om te horen hoe ze op andere plekken met het nieuwkomersonderwijs omgaan.

Het is belangrijk om een netwerk te hebben, om in te schakelen als dat nodig is. Maar gelukkig kunnen wij ook hier intern heel veel oplossen omdat wij vier nieuwkomersgroepen hebben met leerkrachten en

ondersteuners. Die kiezen voor dit type onderwijs en zichzelf blijven ontwikkelen op dit vlak.'

Waarom past deze baan zo goed bij jou?

'Ik ben zelf heel nieuwsgierig. Ik duik in de achtergrond. We hebben kinderen uit veel verschillende landen, zoals Eritrea en Syrië. Ik ben dan benieuwd: wat is de situatie daar? Wat is de cultuur? Als ouders van kinderen die uit een dorp in Beloetsjistan komen zeggen dat hij naar school is geweest, dan is mijn vraag: hoe zag de school eruit? Ergens weet ik dan al dat de leerling daar klassikaal frontaal les kreeg met 50 kinderen, een krijtbordje en de meester die naast de boom in de schaduw staat.

Vanuit mijn eigen achtergrond heb ik veel meegekregen, ook met verschillende geloven. Dat is een pre. Dat je begrip kunt tonen en goed kunt inleven in waar de kinderen vandaan komen. We willen elk kind warm onthalen, met alles wat hij of zij meegemaakt heeft. We proberen echt naar ieder specifiek kind te kijken: wat is zijn of haar behoefte? Waar we kunnen aansluiten? Wat zijn de mogelijkheden?

Er gaat geen enkele dag zoals gepland. Daar zit voor mij de uitdaging.'

